

1. HAMBURSKA

Finström

Förspel: takter 5—8

M.M. ♩ = 152

Uppt. Otto Silander

Eft. Oskar Silander

Musical score for '1. HAMBURSKA Finström' in 3/4 time, key of D major. The score consists of four staves of music, numbered 1 through 16. The first staff contains measures 1-5, the second 6-9, the third 10-13, and the fourth 14-16. There are triplets in measures 10 and 14.

2. HAMBURSKA

Saltvik

Förspel: takter 7—8

M.M. ♩ = 132

SLS 29, 228

Uppt. Karl Ekman

Tr. Fsvf. VI A 2 s. 385, nr. 1249

Musical score for '2. HAMBURSKA Saltvik' in 3/4 time, key of D major. The score consists of four staves of music, numbered 1 through 16. The first staff contains measures 1-4, the second 5-8, the third 9-12, and the fourth 13-16. There are first and second endings in measures 8 and 16.

ÖVRIGA VANLIGA BENÄMNINGAR

Kedja

Kedja i enkel ring. Dam och kavaljer vänder sig mot varandra.

Alla förflyttar sig framåt i ringen — damerna med kavaljererna motsols — genom att turvis räcka varandra höger hand och gå till vänster förbi varandra, *högerhandskedja*, och vänster hand åt följande som passeras till höger. Om kedjan börjar med vänster hand benämns den *vänsterhandskedja*.

Kedjan dansas på samma sätt oberoende om utgångsställningen är en fyrkant eller parvis mot varandra stående linjer.

Kedja på linje

Dansas på samma sätt som i ring, men i linjens ändrar svänger man vid högerhandskedja *medsols* och räcker höger hand åt följande mötande: vid vänsterhandskedja svänger man *motsols* och räcker vänster hand åt följande mötande.

Slingring

Dansas som kedja men utan handfattning, ledig hand fritt hängande, med början antingen till vänster eller höger förbi.

Kan även dansas på linje.

Hopslagning i ring

Ring med korsfattning "slås ihop" parallellt med fronten med gång-, spring-, hopp- eller polkasteg under två takter, under två takter bildas ring.

Ringens "slås ihop" vinkelrätt mot fronten under två takter, under två takter bildas ring.

Hopslagningen upprepas ännu en gång åt vardera hållet.

1. HAMBURSKA

Finström

Deltagare: Ett obestämt antal par.

Utgångsställning: Dubbel ring motsols, enkel handfattning, ledig hand i sidan. **Steg:** Springsteg och hamburskasteg.

Efter några springsteg framåt med början på yttre foten omdansas medsols med hamburskafattning och hamburskasteg.

Uppt. av Viking Sundberg 1949 efter Saima och Erik Nordblom (f. 1891 resp. 1884).

2. HAMBURSKA

Saltvik

Deltagare: Ett obestämt antal par.

Utgångsställning: Dubbel ring motsols, vals- eller hamburskafattning.

Steg: Gångsteg, hambosteg och hamburskasteg.

Efter några gångsteg framåt omdansas medsols, kavaljeren med hambosteg, damen med vänster hamburskasteg.

Uppt. av Yngvar Heikel 1922 efter Robert Sedlander (1843—1926).

3. SLAVANK

Föglö

Deltagare: Ett obestämt antal par.

Utgångsställning: Dubbel ring motsols, hambofattning eller dubbel midjefattning.

Steg: Hamburskasteg och tresteg samt för kavaljeren följande steg: Ett långt steg med vänster fot, höger fot lätt intill vänster och ett kort steg med höger fot under vridning ett varv medsols.

Omdansning under en repris, kavaljeren med ovanbeskrivna steg, damen med höger hamburskasteg.

Under andra reprisens 'stiges' med tresteg, damen baklänges, kavaljeren framåt.

5. SPARKARE Finström

Förspel: takter 13—16

M.M. ♩ = 150

Uppt. Otto Andersson

Eft. Evert Silander

Tr. Ål. folkm. h. 4 nr. 6

1 2 3 4 5
6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16

6. SPRÄTTMASURKA Finström

Förspel: takter 5—8

M.M. ♩ = 152

Uppt. Otto Silander

Tr. Ål. folkm. h. 9 nr. 12

1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
13 14 15 16

- a. Polkamasurka framåt 1—8
- b. Masurka med- och motsols 9—16

Dansen fortsätter med att man varannan repris dansar runt och varannan 'stiger'.

Uppt. av Viking Sundberg 1981 efter spelmannen 'Jyddö-Gustav' Gustav Jansson (f. 1900) från Föglö.

G. J. förklarade att slavank dansades med 'ett kort och ett långt steg'. Efter som han p.g.a. sjukdom själv inte kunde visa hur det gick till fick Viking pröva ta ut stegen och ändra tills Jyddö-Gustav kunde godkänna dem. Damernas steg beredde Viking ännu större problem eftersom han inte kunnat finna någon gammal föglökvinnna som mindes hur slavank dansades. G. J. sade att damerna dansade samma steg som till hamburska.

Om dansens historia på Föglö kunde Jyddö-Gustav berätta: "slavanken sluta dom dansa när hambon kom."

4. SLAVANK

Kökar

Deltagare: Ett obestämt antal par.

Utgångsställning: Dubbel ring motsols, enkel handfattning.

Steg: Slängsteg och springsteg.

Takter

- 1 1 slängsteg med yttre foten.
- 2 1 slängsteg med inre foten.

3—8 Valsfattning, omdansning medsols med 18 små springsteg.

1—8 Omdansning motsols med 24 små springsteg. Kavaljeren gör markering på första steget med vänster fot och 'slår ner' med sin vänstra och damens högra arm.

9—16 Omdansning medsols med markering och armslagning.

Dansen fortsätter sedan med vändning, markering och armslagning nedåt vid varje reprisbyte.

Uppt. av Viking Sundberg 1958 efter Edla Jansson (f. 1897 i Kökar) och Edvard Jansson (f. 1906 i Kökar, Österbygge) numera bosatt i Föglö, Degerby.

Från följande socknar finns uppgifter om slavank: Föglö, Kökar, Kumlinge, Lemland, Lumparland, Sund och Vårdö.

Enligt 'Ordbok över de östsvenska dialekterna' betyder slavanka 'slå dank, spatsera'. Tydligt en sammanblandning av slanka och vanka.

5. SPARKARE

Finström

Deltagare: Ett obestämt antal par.

Utgångsställning: Dubbel ring motsols, höger hand i hand, ledig hand i sidan.

Steg: Polkamasurkasteg med den avvikelser att den sparkande foten vidrör det andra benet på tredje takt delen och masurkasteg.

Takter

1—8 a) 8 polkamasurkasteg framåt med yttre foten.

9—16 b) Kavaljeren vänder sig till höger, damen dansar med 8 masurkasteg medsols runt under kavaljerens högerarm samtidigt som kavaljeren dansar 8 masurkasteg framåt i ringens *medsolsriktning*.

Uppt. av Viking Sundberg efter Saima och Erik Nordblom (f. 1891 resp. 1884).

6. SPRÄTTMASURKA

Finström

Deltagare: Ett obestämt antal par.

Utgångsställning: Dubbel ring motsols, höger hand i hand, ledig hand i sidan.

Steg: Polkamasurkasteg, springsteg och masurkasteg.

Takter

1—3 a) 3 polkamasurkasteg framåt, kavaljeren vänster, dam höger fot.

4 3 springsteg under vilka kavaljeren för damen över till sin vänstra sida.

5—7 3 polkamasurkasteg framåt, kavaljer höger, dam vänster fot.

8 3 springsteg, kavaljeren för damen över till sin högra sida.

9—12 b) Dubbel midjefattning, omdansning med 4 masurkasteg med- och

13—16 4 masurkasteg motsols.

Uppt. av Viking Sundberg 1976 efter Elsa Eriksson (f. 1904). Dansades omkring 1920.

12. SKOJARIN Eckerö

Förspel: takter 13—16

M.M. ♩ = 104

Uppt. Ragnar Boman
Eft. Hendry Eckerman

First system of musical notation for 'SKOJARIN'. It consists of three staves of music in 2/4 time, key of D major. The notes are numbered 1 through 16. The first staff contains measures 1-5, the second staff contains measures 6-11, and the third staff contains measures 12-16. Measure 14 features a triplet of eighth notes.

M.M. ♩ = 50

Second system of musical notation for 'SKOJARIN'. It consists of three staves of music in 3/4 time, key of D major. The notes are numbered 1 through 16. The first staff contains measures 1-5, the second staff contains measures 6-10, and the third staff contains measures 11-16. Measure 14 features a triplet of eighth notes.

13. DJÄVLAR ANAMMA STOPP Brändö

Förspel: takter 15—16

M.M. ♩ = 104

Uppt. Ragnar Boman eft. banduppt.
av Per-Ove Högnäs
Eft. Edwin Östling, Brändö
orig. tonart F-dur

First system of musical notation for 'DJÄVLAR ANAMMA STOPP'. It consists of three staves of music in 2/4 time, key of D major. The notes are numbered 1 through 16. The first staff contains measures 1-6, the second staff contains measures 7-11, and the third staff contains measures 12-16. Measure 14 features a triplet of eighth notes. There are first and second endings marked at measures 8, 9, and 16.

- a. Polka med- och motsols /:1—8:/
b. » åt sidan och runt /:9—16:/

b) **Hopp**

- 5 Ledig hand i sidan. På första takt delen isättes båda fötterna med ett hopp, vänster fot vänd rakt framåt under vridning av bålen åt höger —1—, vila i denna ställning —2—3—.
- 6 Hopp med höger fot rakt framåt under vridning åt vänster.
- 7—8 Samma hopp upprepas, men under första hoppet lyftes vänster arm med böjd armbåge och knuten näve och under andra hoppet lyftes höger knytnäve på motsvarande sätt, ledig hand i sidan.
- 9—10 Omdansning var för sig ett varv motsols med 9 korta steg, vänster fot börjar och höger flyttas tätt intill vänster, markering med höger fot mot partnern under vridning till vänster, ledig hand i sidan. Handklapp vid varje steg på vänster fot.
- Räkna 1—å—2—å—3—å—4—å—5—markering.
v h v h v h v h v h v h
- 5—10 b. upprepas.

Uppt. av Otto Andersson 1907 i Saltvik.

Melodin är en variant av den allmänt utbredda Djävulspolskan. Ett flertal varianter finns upptecknade från övriga delar av Åland och även från resten av Svenskfinland.

11. SPINN, SPINN

Finström

Deltagare: Ett obestämt antal par.

Utgångsställning: Mot varandra i dubbel ring, enkel handfattning, ledig hand i sidan.

Steg: Slängsteg, sidsteg och valssteg.

Takter

- 1 a) Kavaljer 1 vänster, dam 1 höger slängsteg
- 2 upprepas med andra foten.
- 3:1 Kavaljer stiger med vänster fot till sida
- 2 stiger upp på tå och för höger fot intill på tå
- 3 förblir i denna
- 4:1—2 ställning
- 3 sänker hämlarna
- (3—4) medan damen samtidigt dansar med 2 valssteg medsols runt under kavaljerens högra arm.

- 5—8 a. upprepas.
- 9—10 b) Dubbel handfattning, 2 sidsteg i ringens motsolsriktning
- 11—12 2 sidsteg tillbaka.
- 13—16 c) Valsfattning, 4 valssteg medsols runt.

Uppt. av Viking Sundberg 1971. Dansades ännu på 1930-talet.

12. SKOJARIN

Eckerö

Deltagare: Ett obestämt antal par, samt en udda (dam eller kavaljer) 'skojarin'.
Utgångsställning: Dubbel ring motsols, enkel handfattning, 'skojarin' utanför ringen.

Steg: Gångsteg och valssteg.

Takter

a) **Marsch**

1—16 Alla går framåt med början på yttre foten. 'Skjojarin' bjuder upp en av de dansande och fortsätter marschen med denna. Den som blev utan partner tar sig en ny partner bakifrån och så fortsätter bytandet så länge marschen spelas.

b) **Vals**

1—16 När valsen börjar spelas blir den som då är utan partner skojarare. Skojararen dansar vals ensam inne i ringen medan de övriga paren dansar runt med valsfattning.

Dansen kan varieras så att spelmannen istället för vals omväxlande spelar polka eller tvåstigare.

Uppt. av Viking Sundberg 1977 efter Henry Eckerman (f. 1920).

13. DJÄVLAR ANAMMA STOPP

Brändö

Deltagare: Ett obestämt antal par.

Utgångsställning: Dubbel ring motsols, valsfattning.

Steg: Polkasteg.